یادداشت

صادق ورمزیار
مربی فوتبال

نیاز به تغییر استراتژی

ناکامی تیم‌های باشگاهی ایران در لیگ قهرمانان آسیا را بیش از هر چیز باید در عملکرد مدیران باشگاه‌ها جست‌وجو کرد. برنامه‌ریزی، هدفگذاری، شناخت نیازهای فنی تیم و نحوه جذب بازیکنان، عواملی هستند که نقش تعیین‌کننده‌ای در سرنوشت تیم‌ها دارند. واقعیت این است که باشگاه‌های ایرانی، با وجود صرف هزینه‌های هنگفت برای جذب بازیکنان خارجی، در مقایسه با رقبای آسیایی، حتی باشگاه‌های حوزه خلیج فارس، اغلب انتخاب‌های کم‌کیفیت‌تری دارند. اگرچه امکانات باشگاه‌های ایرانی با بسیاری از تیم‌های مطرح آسیایی قابل مقایسه نیست، اما نمی‌توان تمام ناکامی‌ها را به کمبود امکانات و منابع مالی نسبت داد. مشکل اصلی زمانی شکل می‌گیرد که ترکیب تیم بدون برنامه و متناسب با نیازهای فنی بسته می‌شود. در چنین شرایطی، حتی هزینه‌های سنگین نیز تضمینی برای موفقیت نخواهد بود.

اتفاقات این فصل استقلال نمونه قابل تأملی از این موضوع است. بسته شدن پنجره نقل‌وانتقالاتی این باشگاه در ابتدا اتفاقی منفی به نظر می‌رسید، اما شاید به توفیق اجباری تبدیل شد؛ چراکه مانع جذب بازیکنان خارجی بی‌کیفیت و چند هزار دلاری شد و اجازه نداد برخی خریدهای نامناسب وارد ترکیب تیم شوند. استقلال در نهایت توانست در آسیا عملکرد موفقی داشته باشد. پیروزی مقابل نماینده قطر و مقایسه آن با نتایج فصل گذشته برابر تیم‌هایی مانند الحسین اردن، نشان می‌دهد که کیفیت مدیریت و تصمیم‌گیری تا چه اندازه در نتیجه‌گیری تأثیرگذار است.

در حقیقت، مدیریت صحیح گاهی بیش از پول و امکانات می‌تواند مسیر موفقیت یک باشگاه را تغییر دهد. اگر امروز همچنان نام فوتبال ایران در سطح آسیا مطرح است، بخش مهمی از آن به عملکرد مدیران موفق سال‌های گذشته در فدراسیون و باشگاه‌ها بازمی‌گردد. فوتبال ایران با برنامه‌ریزی مدیران پیشین به برندی معتبر در آسیا تبدیل شد؛ جایگاهی که با ادامه روند مدیریتی فعلی حفظ آن دشوار خواهد بود. در غیر این صورت، فاصله فوتبال ایران با کشورهای درجه‌چندم آسیا بیشتر می‌شود.

البته حضور برخی تیم‌های ایرانی در رقابت‌های آسیایی دستاورد فنی چندانی ندارد و گاهی تنها به عنوانی در کارنامه باشگاه محدود می‌شود. اما نباید فراموش کرد که همین حضور و رقابت با تیم‌های آسیایی در حفظ و ارتقای رنکینگ فوتبال ایران نقش دارد. بنابراین، اصلاح ساختار مدیریتی و بازنگری در شیوه تیم‌داری، ضرورتی انکارناپذیر برای آینده فوتبال باشگاهی کشور است.

یادداشت

مریم جهان نجاتی
سرمربی تیم فوتبال زنان گل گهر سیرجان

برنامه‌ریزی باشگاه‌های کشور بلندمدت نیست

تیم‌های باشگاهی فوتبال زنان ایران با سازوکارهای حاکم بر لیگ داخلی به لیگ قهرمانان آسیا راه می‌یابند و در مواجهه با تیم‌های شرق آسیا، گاه از کیفیت فنی، سرعت و شیوه بازی حریفان غافلگیر می‌شوند. واقعیت این است که باشگاه‌های ایرانی هنوز از نظر ساختاری و مدیریتی، سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی در بخش زنان انجام نداده‌اند و این بخش در بسیاری از باشگاه‌ها از ساختاری حرفه‌ای و برنامه‌ریزی بلندمدت برخوردار نیست.

طی دو سال اخیر، حضور باشگاه‌های مطرحی همچون پرسپولیس، استقلال و ملوان انزلی به جذابیت لیگ فوتبال زنان افزوده و زمینه جذب اسپانسرهای بیشتری را فراهم کرده است. این اتفاق گامی مثبت در مسیر توسعه فوتبال زنان محسوب می‌شود؛ اما مسائلی مانند عدم حضور تماشاگران در ورزشگاه‌ها، نبود پخش زنده مسابقات و محدودیت جذب بازیکنان خارجی همچنان مانع شکل‌گیری رقابتی نزدیک با کشورهای آسیایی، حتی کشورهای عربی است.

صعود دوباره تیم ملی زنان ایران به جام ملت‌های آسیا نیز نگرش سایر کشورها را تغییر داده است. دیگر ایران حریفی ساده و از پیش شکست‌خورده تلقی نمی‌شود. این موفقیت نشان‌دهنده ظرفیت رشد فوتبال زنان است؛ ظرفیتی که برای تحقق آن به حمایت ساختاری و سرمایه‌گذاری مستمر نیاز داریم.

لیگ قهرمانان زنان آسیا حدود پنج سال است که راه‌اندازی شده و در دومین دوره آن، شهرداری سیرجان به عنوان نایب‌قهرمانی دست یافت. اما تغییر فرمت مسابقات و افزایش حضور تیم‌های قدرتمند شرق آسیا، مسیر رقابت را برای نمایندگان ایران دشوارتر کرده است.

شرایط تیم خاتون بم در مرحله دوم این رقابت‌ها نمونه‌ای از این واقعیت است. ژاپن و کره شمالی از قدرت‌های فوتبال جهان هستند و در رقابت‌های باشگاهی جهان نیز سابقه قهرمانی و نایب‌قهرمانی دارند. این رویارویی‌ها عیار واقعی فوتبال زنان ایران را در مقایسه با شرق آسیا مشخص می‌کند. وقتی فوتبال زنان ایران هنوز در جمع چهار تیم برتر آسیا نیست و امکان جذب بازیکن خارجی حتی در لیگ داخلی هم وجود ندارد، انتظار قرار گرفتن روی سکوی قهرمانی آسیا چندان واقع‌بینانه نیست.

راه عبور از این چالش، توسعه همه‌جانبه است. باشگاه‌ها باید بر زیرساخت‌ها، مدیریت حرفه‌ای، آموزش، پرورش استعدادها و ارتقای دانش فنی و مدیریتی تمرکز کنند. همچنین بازنگری در قوانین دست‌وپاگیر لیگ زنان برای جذب سرمایه‌گذار، بازیکن خارجی و افزایش کیفیت رقابت‌ها ضروری است. تنها با اصلاح ساختارها و سرمایه‌گذاری پایدار می‌توان فاصله فوتبال زنان ایران با قدرت‌های آسیا را کاهش داد و دوباره در سطح قاره حرفی برای گفتن داشت.

«ایران» عملکرد نمایندگان فوتبال در رقابت‌های باشگاهی آسیا را بررسی می‌کند

قصه تکراری شکست

سینا حسینی/ عملکرد نمایندگان فوتبال ایران در رقابت‌های باشگاهی آسیا، چه در بخش مردان و چه در فوتبال زنان، چندان رضایت‌بخش نیست. نتایج کسب‌شده در لیگ نخبگان آسیا، لیگ قهرمانان سطح دوم و لیگ قهرمانان زنان نشان می‌دهد فوتبال باشگاهی کشور با مشکلاتی در زمینه مدیریت، مسائل فنی و زیرساخت‌ها مواجه است؛ مشکلاتی که نمی‌توان آنها را تنها به نتایج چند مسابقه یا نوسانات مقطعی تیم‌ها نسبت داد. به نظر می‌رسد فاصله فوتبال ایران با استانداردهای روز فوتبال آسیا در حال افزایش است و این مسأله ضرورت بازنگری جدی در شیوه اداره و توسعه باشگاه‌ها را مطرح می‌کند.

در لیگ نخبگان آسیا، دو نماینده ایران شرایط متفاوتی را تجربه کرده‌اند. استقلال با کسب سه پیروزی و تحمل یک شکست از چهارمسابقه، عملکرد قابل قبولی داشته و توانسته امیدواری‌هایی را برای هواداران فوتبال ایجاد کند. در مقابل، تراکتور با دو تساوی و دو شکست، هنوز نتوانسته انتظارات را برآورده کند. بررسی نتایج این دو تیم نشان می‌دهد فوتبال ایران همچنان ظرفیت حضور رقابتی در سطح قاره را دارد، اما این توانایی در همه باشگاه‌ها به شکل یکسان دیده نمی‌شود.

نگرانی درباره آینده نمایندگان ایران زمانی جدی‌تر می‌شود که بدانیم هنوز هیچ‌یک از تیم‌های مردان کشور در لیگ نخبگان با قدرت‌های بزرگ و ثروتمند فوتبال عربستان مواجه نشده‌اند. این باشگاه‌ها با سرمایه‌گذاری‌های کلان، جذب ستاره‌های بین‌المللی و برخورداری از امکانات حرفه‌ای، جایگاه ویژه‌ای در فوتبال آسیا پیدا کرده‌اند. به همین دلیل، ارزیابی واقعی توان رقابتی استقلال و تراکتور بدون رویارویی با این تیم‌ها امکان‌پذیر نیست.

در لیگ قهرمانان سطح دوم آسیا نیز گل‌گهر با دو تساوی و دو شکست، در رده چهارم گروه چهار تیمی خود قرار گرفته است. این نتایج نشان می‌دهد ضعف رقابت‌پذیری به لیگ نخبگان محدود نمی‌شود. شرایط در فوتبال زنان نیز نگران‌کننده است؛ خاتون بم، یکی از پرافتخارترین باشگاه‌های فوتبال زنان ایران، با سه شکست سنگین از گردونه رقابت‌های آسیایی حذف شد. این نتیجه نشان داد موفقیت در مسابقات داخلی به معنای برخورداری از توان رقابت در سطح قاره نیست.

برای درک دلایل این نتایج، باید به شیوه مدیریت و آماده‌سازی باشگاه‌های ایرانی توجه کرد. تغییرات مدیریتی و تصمیم‌گیری‌های کوتاه‌مدت، در کنار بی‌ثباتی کادرهای فنی، مانع شکل‌گیری هویت مشخص در بسیاری از تیم‌ها شده است. در فوتبال مدرن، کیفیت بازیکنان به‌تنهایی تضمین‌کننده موفقیت نیست؛ تیم‌ها باید از سازماندهی دفاعی مناسب و توانایی اجرای برنامه‌های تاکتیکی در سرعت و شدت بالای مسابقات برخوردار باشند.

تحقق چنین پیشرفتی بدون زیرساخت مناسب امکان‌پذیر نیست. کیفیت زمین‌های تمرین و مسابقه، امکانات پزشکی و بدنسازی و تجهیزات ریکاوری مستقیماً بر عملکرد تیم‌ها تأثیر می‌گذارند. باشگاهی که با مشکلات مالی و امکانات محدود مواجه است، برای رقابت با تیم‌های برخوردار از ساختار اقتصادی منسجم، مسیر دشوارتری پیش‌رو دارد. این مسأله در فوتبال زنان اهمیت بیشتری پیدا می‌کند؛ بخشی که برای رشد واقعی به سرمایه‌گذاری مستمر و فراهم شدن شرایط حرفه‌ای برای بازیکنان و مربیان نیاز دارد.

عملکرد استقلال نشان می‌دهد ظرفیت کسب نتایج مطلوب در فوتبال باشگاهی ایران همچنان وجود دارد، اما موفقیت یک تیم نمی‌تواند جایگزین اصلاحات گسترده شود. خصوصی‌سازی اصولی، شفافیت مالی، درآمدزایی پایدار، تقویت آکادمی‌ها و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها باید در اولویت باشگاه‌ها و نهادهای متولی قرار گیرد. همچنین ارزیابی عملکرد مدیران نباید تنها براساس نتایج کوتاه‌مدت انجام شود؛ ثبات فنی و میزان پیشرفت بازیکنان جوان نیز باید در این ارزیابی جایگاه داشته باشند.

فوتبال آسیا با سرعت زیادی در مسیر حرفه‌ای شدن حرکت می‌کند و ادامه روش‌های سنتی، فاصله باشگاه‌های ایرانی با رقبا را بیشتر خواهد کرد. نتایج اخیر تراکتور، گل‌گهر و خاتون بم هشداری جدی درباره آینده فوتبال باشگاهی کشور است. ایران همچنان از استعداد انسانی و ظرفیت تاریخی برخوردار است، اما حفظ جایگاه شایسته در آسیا به عواملی مهم‌تر از نام‌های بزرگ و افتخارات گذشته نیاز دارد. مدیریت حرفه‌ای، برنامه‌ریزی بلندمدت و اصلاح ساختارهای فنی و اقتصادی، مسیر واقع‌بینانه بازگشت به رقابت با قدرت‌های فوتبال قاره است.

فرزاد آشوبی، بازیکن پیشین تیم ملی فوتبال در گفت‌وگو با «ایران»:

باشگاه‌های ما ۳۰ سال از استانداردهای روز دنیا عقب هستند

منبع: فدراسیون فوتبال

مهری رنجبر/ ناکامی نمایندگان فوتبال ایران در رقابت‌های آسیایی، دیگر اتفاقی مقطعی و غیرمنتظره نیست؛ روندی که هر فصل بیش از گذشته فاصله فوتبال باشگاهی کشور با استانداردهای حرفه‌ای قاره را نشان می‌دهد. در شرایطی که به جز استقلال، سایر نمایندگان ایران در رقابت‌های لیگ قهرمانان زنان و مردان آسیا و لیگ الیت دو نتایج قابل قبولی کسب نکردند و برابر تیم‌هایی از امارات، قطر و ترکمنستان ناکام ماندند، بار دیگر موضوع افت جایگاه فوتبال ایران مطرح شده است.

آشوبی در گفت‌وگو با «ایران» با اشاره به شرایط فوتبال باشگاهی کشور، انتظار موفقیت در رقابت‌های آسیایی را غیرواقع‌بینانه می‌داند و می‌گوید: «مگر قرار بود موفقیت تیم‌های ایرانی در آسیا را ببینیم؟ فوتبال ما سال‌هاست که به دنبال موفقیت نیست و تنها به حضور در تورنمت‌های بین‌المللی رضایت داده است. اگر قرار باشد فوتبال باشگاهی و تیم ملی در آسیا نتیجه بگیرند، باید الزامات و امکانات اولیه در کشور خودمان فراهم شود. اگر کار به این شکل پیش برود، آن وقت می‌توانیم امیدوار باشیم که حضور تیم‌ها در تورنمنت‌ها با موفقیت همراه شود.»

او معتقد است فوتبال باشگاهی ایران همچنان در ابتدایی‌ترین سطح امکانات و استانداردها قرار دارد و نمی‌تواند با چنین شرایطی انتظار رقابت برابر با باشگاه‌های حرفه‌ای آسیا را داشته باشد. آشوبی در این باره توضیح می‌دهد: «فوتبال ایران در حداقل‌ها مانده است. وقتی ما نمی‌توانیم یا نمی‌خواهیم طبق الزامات حرفه‌ای حرکت کنیم، چه توقعی دارید که با تیم‌های حرفه‌ای آسیا رقابت کنیم؟ تیم‌های باشگاهی فوتبال ایران درست شرایط ۳۰ سال پیش فوتبال توسعه‌نیافته را دارند؛ در حالی که کشورهایی که نام بردن از آنها در ردیف کشورهای صاحب‌سبک فوتبال برای ما سخت بود، با برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری درست به جایی رسیده‌اند که شانه‌به‌شانه فوتبال ما شده‌اند و حتی از ما هم جلو زده‌اند.»

او با اشاره به محرومیت باشگاه‌ها از منابع درآمدی و کمبود امکانات سخت‌افزاری می‌گوید: «وقتی از یک باشگاه حرفه‌ای فوتبال حرف می‌زنیم، یعنی باشگاهی که قبل از هر چیزی بتواند درآمدزایی کند. باشگاه‌های فوتبال ما چنین امکانی ندارند. باشگاه باید دارای چارت (ساختار) و سخت‌افزار مناسب باشد. در ایران به‌جز یکی، دو باشگاه، بقیه چنین امکاناتی ندارند. حتی دو تیم پرطرفدار استقلال و پرسپولیس نه ورزشگاه اختصاصی دارند و نه زمین تمرین. آنها حتی از حق پخش، یکی از اصلی‌ترین منابع درآمدزایی باشگاه‌های حرفه‌ای هم محروم هستند. با این اوضاع چطور ایرانی‌ها می‌توانند با باشگاه‌هایی که منابع مالی خوب و چارچوب حرفه‌ای دارند، رقابت کنند؟»

> بی‌توجهی به پرورش استعدادهای جوان، آثار خود را در سال‌های آینده نشان خواهد داد و شرایط فوتبال کشور را دشوارتر خواهد کرد

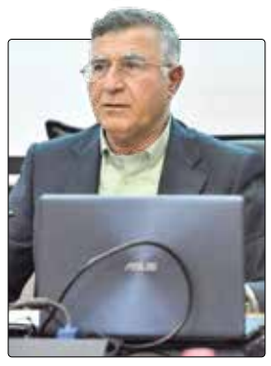
آشوبی تعصب و انگیزه بازیکنان را برای جبران این کمبودها کافی نمی‌داند و معتقد است فوتبال حرفه‌ای بیش از هر چیز به امکانات و ساختار مناسب نیاز دارد. او در این باره تأکید می‌کند: «درست است که فوتبال مبارزه است و بخشی از مبارزه‌طلبی ایرانی‌ها با غیرت آنها شکل می‌گیرد، اما این کافی نیست. در دنیای حرفه‌ای، فقط بازی غیرتی و تعصبی نه جواب می‌دهد و نه ضعف‌ها را جبران می‌کند. غیرت ایرانی‌ها خوب است، اما کافی نیست. موفقیت در فوتبال حرفه‌ای با امکانات ممکن است و بدون آن، مثل آب در هاون کوبیدن است.»

او تلاش باشگاه‌های ایرانی برای کسب سهمیه و حضور در رقابت‌های آسیایی را طبیعی می‌داند، اما معتقد است نباید حضور در این مسابقات را با موفقیت در آنها اشتباه گرفت. به گفته آشوبی، کسب سهمیه و رقابت برای حضور در سطح قاره‌ای دستاوردی قابل توجه است، اما کمبودهای ساختاری مانع تبدیل این حضور به نتیجه‌ای مطلوب می‌شود. او در این خصوص می‌گوید: «هر باشگاهی موفقیت را دوست دارد و بخشی از آن هم به خاطر کسب رتبه باشگاه‌هاست. حضور در رقابت‌های سطح آسیا به‌خودی‌خود موفقیت محسوب می‌شود، اما وقتی حرف از موفق شدن و نشدن به میان می‌آید، آنجا کمبودها نمود پیدا می‌کنند و به مانعی بزرگ برای موفقیت تبدیل می‌شوند.»

نگرانی این مربی از آینده فوتبال ایران، به وضعیت نامناسب رده‌های پایه نیز مربوط می‌شود. او معتقد است بی‌توجهی به پرورش استعدادهای جوان، آثار خود را در سال‌های آینده نشان خواهد داد و شرایط فوتبال کشور را دشوارتر خواهد کرد. فرزاد آشوبی با هشدار نسبت به ادامه این روند می‌گوید: «اگر با همین دست‌فرمان و با این رویه، خودخواسته و فاجعه‌بار به فوتبال پایه پیش برویم، بدون شک روزهای سخت‌تری در انتظار فوتبال ایران خواهد بود، چراکه چیزی نمی‌کاریم که بخواهیم برداشت کنیم.»

مجید جلالی، کارشناس فوتبال در گفت‌وگو با «ایران»:

مشکل پول نیست، ساختار حرفه‌ای نداریم

پریسا غفاری/ عملکرد ضعیف نمایندگان ایران در هفته چهارم رقابت‌های آسیایی، بار دیگر ضعف فوتبال باشگاهی کشور را نمایان کرد. در این میان، استقلال تنها تیم ایرانی است که با قرارگرفتن در رده سوم جدول لیگ نخبگان، همچنان شانس صعود دارد. مجید جلالی، کارشناس فوتبال، معتقد است بدون اصلاح ساختار باشگاه‌ها و برنامه‌ریزی بلندمدت، نمی‌توان به موفقیت در آسیا امیدوار بود.

مجید جلالی، کارشناس فوتبال، در گفت‌وگو با «ایران» درباره عملکرد نمایندگان کشورمان توضیح می‌دهد: «استقلال تا اینجای کار نسبت به تراکتور و گل‌گهر نتایج بهتری گرفته، اما معتقدم با شرایطی که بر فوتبال ایران حاکم است، ادامه این روند برای استقلال در ادامه رقابت‌ها دشوار خواهد بود. ظرفیت تیم‌های ایرانی برای تداوم موفقیت و رقابت در چنین سطحی کافی نیست.»

او در تشریح دلایل افت فوتبال باشگاهی ایران در عرصه بین‌المللی گفت: «بازیکن و مربی خارجی خوب جذب نمی‌کنیم، برای مربیان خود کلاس‌های پیشرفته و مبتنی بر دانش روز دنیا برگزار نمی‌کنیم و توجهی هم به ایجاد زیرساخت‌های سخت‌افزاری نداریم. با چنین رویکردی، موفقیت در آسیا بعید و حتی محال است. مسیر کوتاه‌مدتی برای موفقیت نمایندگان ایران وجود ندارد و باید برنامه‌ای بلندمدت برای کسب جام‌های باشگاهی در قاره تدوین کنیم. نکته جالب‌تر اینکه تیم ملی از نظر بین‌المللی جلوتر از فوتبال باشگاهی قرار دارد و همین موضوع به‌خوبی ظرفیت واقعی فوتبال ما را نشان می‌دهد.»

وی در ادامه با تأکید بر ضرورت تغییر نگاه مدیران باشگاهی تصریح کرد: «اگر فوتبال باشگاهی می‌خواهد دوباره در سطح آسیا رقابت کند و سهمیه‌های بیشتری به دست بیاورد، باید از نگاه تک‌بعدی به توسعه فاصله بگیرد. صرف افزایش بودجه و جذب بازیکنان گران‌قیمت، بدون فراهم‌کردن ساختار حرفه‌ای، نه‌تنها کمکی نمی‌کند، بلکه باشگاه‌ها را وارد دور باطل ناکامی می‌کند.»

در شرایطی که برخی کارشناسان، کمبود منابع مالی را مهم‌ترین عامل عقب‌ماندگی باشگاه‌های ایرانی در رقابت با تیم‌های متمول عربی می‌دانند، جلالی معتقد است پول به‌تنهایی تعیین‌کننده نیست. او در این باره گفت: «همیشه پول حرف اول را نمی‌زند؛ همان‌طور که کاوازاکی ژاپن با ارزش ۱۵ میلیون دلار توانست النصر ۱۷۵ میلیون دلاری را حذف کند. باشگاه‌های ایرانی نیز هزینه‌های زیادی داشته‌اند، حتی بیش از حد، اما هر سال نتایج‌شان بدتر از فصل گذشته شده است. این موضوع نشان می‌دهد مشکل اصلی، مدیریت نادرست منابع و فقدان ساختار حرفه‌ای است.»

جلالی همچنین نبود برنامه‌ریزی بلندمدت و ضعف در پرورش استعدادها را از دیگر دلایل عقب‌ماندگی فوتبال ایران دانست و خاطرنشان کرد: «تیم‌های موفق آسیایی بر توسعه پایدار، آکادمی‌ها، فناوری و مدیریت علمی تمرکز کرده‌اند، اما باشگاه‌های ما همچنان با روش‌های سنتی اداره می‌شوند. به همین دلیل، به یک برنامه مدون سه تا پنج‌ساله برای تربیت مربیان متخصص آکادمی‌ها نیاز داریم تا بتوانند بازیکنان باکیفیتی پرورش دهند. شاید در آن زمان بتوان انتظار داشت یک باشگاه ایرانی به قهرمانی آسیا برسد.»

مجید جلالی درباره محدودیت‌های غیرورزشی که برخی باشگاه‌ها آنها را در ناکامی‌های آسیایی خود مؤثر می‌دانند می‌گوید: «تأثیر این محدودیت‌ها را نمی‌توان نادیده گرفت، اما چنین موضوعاتی توجیه منطقی برای ناکامی‌ها نیستند. باشگاه‌های ما ۳۵ سال است که نتیجه نگرفته‌اند و مشخص است مشکل فوتبال ایران فراتر از این مسائل است.»

محمد نوازی، بازیکن پیشین تیم ملی در گفت‌وگو با «ایران»:

باشگاه‌ها فقط واژه حرفه‌ای را یدک می‌کشند

گروه ورزشی/ ناکامی نمایندگان فوتبال ایران در رقابت‌های لیگ قهرمانان آسیا ۲، بار دیگر ضعف ساختاری و فاصله فوتبال کشورمان با سطح اول قاره را آشکار کرده است؛ افتی که حالا زنگ خطر سقوط فوتبال ایران به سطح دوم آسیا را به صدا درآورده است. محمد نوازی، بازیکن پیشین تیم ملی، در گفت‌وگو با «ایران» ریشه اصلی این عقب‌ماندگی را در مدیریت غیرحرفه‌ای، کمبود امکانات و کنار گذاشتن شایسته‌سالاری می‌داند و معتقد است تا زمانی که نگاه مدیران باشگاه‌ها اصلاح نشود، نمی‌توان به تغییر شرایط امیدوار بود.

محمد نوازی درباره نقش مدیران باشگاه‌ها در افت فوتبال ایران می‌گوید: «سال‌هاست فوتبال ایران یکی، دو باشگاه امکانات مناسبی دارند و سایر تیم‌ها حتی از ابتدایی‌ترین امکانات یک باشگاه حرفه‌ای محروم هستند؛ تا جایی که بعضی از آنها زمین تمرینی اختصاصی هم ندارند. در گذشته شاید باشگاه‌ها آکادمی نداشتند، اما زمین‌های خاکی، فوتبال مدارس و مسابقات مناطق و کشوری بستر شناسایی استعدادها بود و بازیکنان مستعد در جریان این رقابت‌ها شناسایی و آموزش اصولی دریافت می‌کردند. امروز حتی رشته‌های ورزشی دیگر از آکادمی و امکانات مناسبی برخوردارند، اما برخی تیم‌های به‌اصطلاح حرفه‌ای فوتبال نه زمین استاندارد تمرین دارند، نه ورزشگاه اختصاصی و نه از مربیان آشنا با دانش روز بهره می‌برند. همه چیز به رابطه خلاصه شده و دلالی نیز آسیایی می‌داند، اما تأکید می‌کند که کمبود زیرساخت‌ها مهم‌ترین مانع پیشرفت فوتبال کشور است: «با وجود سابقه طولانی لیگ برتر، تنها یکی، دو باشگاه امکانات مناسبی دارند و سایر تیم‌ها حتی از ابتدایی‌ترین امکانات یک باشگاه حرفه‌ای محروم هستند؛ تا جایی که بعضی از آنها زمین تمرینی اختصاصی هم ندارند. در گذشته شاید باشگاه‌ها آکادمی نداشتند، اما زمین‌های خاکی، فوتبال مدارس و مسابقات مناطق و کشوری بستر شناسایی استعدادها بود و بازیکنان مستعد در جریان این رقابت‌ها شناسایی و آموزش اصولی دریافت می‌کردند. امروز حتی رشته‌های ورزشی دیگر از آکادمی و امکانات مناسبی برخوردارند، اما برخی تیم‌های به‌اصطلاح حرفه‌ای فوتبال نه زمین استاندارد تمرین دارند، نه ورزشگاه اختصاصی و نه از مربیان آشنا با دانش روز بهره می‌برند. همه چیز به رابطه خلاصه شده و دلالی نیز تأثیر مخربی بر فوتبال ایران گذاشته است.»

مربی استقلال در ادامه، اجرا نشدن قوانین و ضعف برنامه‌ریزی را از موانع اصلی ارتقای کیفیت فوتبال ایران معرفی می‌کند و می‌گوید: «وقتی برنامه‌ریزی غلط و غیراصولی باشد، نه کیفیت شکل می‌گیرد و نه نتیجه مطلوب به دست می‌آید. گاهی افراد شایسته کار می‌کنند، اما نتیجه نمی‌گیرند و گاهی هم عکس این اتفاق رخ می‌دهد. مهم‌ترین مسأله این است که قوانین فدراسیون در لیگ اجرا نمی‌شود و به جای آن، ارتباطات تعیین‌کننده هستند. به همین دلیل فوتبال کشورهای حاشیه خلیج فارس روزبه‌روز پیشرفت می‌کند، اما فوتبال ایران هر روز بیشتر از گذشته افت می‌کند و دیگر توان رقابت با تیم‌های این کشورها را ندارد. کار به جایی رسیده که در رسانه‌ها دعا می‌کنیم تیم ملی در تورنمنت‌های آسیایی با حریفان ضعیف هم‌گروه شود، اما در جام جهانی واقعیت فوتبال ایران به شکلی تلخ نمایان می‌شود.»

نوازی اصلاح شیوه انتخاب مدیران و کنار گذاشتن روابط غیرحرفه‌ای را راه برون‌رفت از شرایط فعلی می‌داند: «باید در انتخاب مدیران، اولویت با افراد متخصص و کاربلد باشد تا باشگاه‌ها به شکل اصولی اداره شوند. اگر ارتباطات در تصمیم‌گیری‌ها کنار گذاشته شود و شایسته‌سالاری جای آن را بگیرد، می‌توان به بهبود شرایط فوتبال ایران امیدوار بود.»